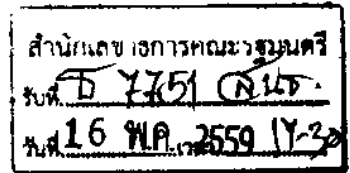

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/ ๑๒๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๗๒ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- (๒) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- (๓) ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวที่ตรวจพิจารณาแล้ว และแผ่นบันทึกข้อมูล จำนวน ๑ แผ่น

ตามที่หนังสือที่อ้างถึงกล่าวว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของสำนักงบประมาณ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอุตสาหกรรมไปประกอบการพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว โดยมีข้อสังเกตเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีดังนี้

๑. ปัญหาการบริหารจัดการขยะในปัจจุบันเกิดจากสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารจัดการขยะหลายฉบับและมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน เช่น

๑.๑ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีหน้าที่เก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ไม่เกินอัตราที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๑.๒ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดการจัดการขยะภายในเขตโรงงาน อุตสาหกรรม โดยห้ามนำออกนอกบริเวณโรงงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ให้นำออกไปทำลายฤทธิ์ กำจัด นำกลับไปใช้ประโยชน์ จัดการ หรือฝังโดยวิธีการและสถานที่เฉพาะ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการ สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของผู้ประกอบกิจการบำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดให้มีการบำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วก่อนตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด และในการบำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ยังถูกควบคุมเกี่ยวกับค่ามาตรฐานในการปล่อยสารเจือปนในอากาศตามประกาศกระทรวง อุตสาหกรรมด้วย

๑.๓ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้การบริหารจัดการของเสียซึ่งหมายความรวมถึงสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้โดยกำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด และให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวบรวมและวิเคราะห์ แผนปฏิบัติการดังกล่าวและเสนอขอตั้งงบประมาณ อีกทั้งปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษยังอาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศ เสียจากการกำจัดมูลฝอยด้วย จึงทำให้ในการขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการ จัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด และการปล่อยทิ้ง อากาศเสียจากการกำจัดขยะต้องเป็นไปตามค่ามาตรฐานที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด

การที่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารจัดการขยะ หลายฉบับดังกล่าวข้างต้น ทำให้การบริหารจัดการขยะขาดความเป็นเอกภาพ มีการดำเนินการที่ซ้ำซ้อน ลำช้า และขาดประสิทธิภาพ และเกือบจะเป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ ประกอบกับขณะนั้นคณะรัฐมนตรี ได้อนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ. แล้ว และขณะนี้อยู่ระหว่างพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับกฎหมายฉบับต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ในส่วนของมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน โดยได้กำหนดให้ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์และผู้ผลิตมีหน้าที่รับคืนผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องโทรศัพท์และโทรศัพท์ไร้สาย เครื่องปรับอากาศ เครื่องรับโทรทัศน์ ตู้เย็น และผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดในกฎกระทรวงไปจัดการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการ ซากผลิตภัณฑ์และตามประกาศอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

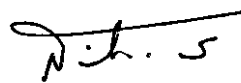
๒. ร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ บ้านเมือง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอซึ่งมีสาระสำคัญกำหนดให้กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในส่วนที่เป็นมาตรการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย และกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะให้ชัดเจนขึ้นนั้น จึงเป็นการเพิ่มกฎหมายขึ้นอีกฉบับหนึ่งที่จะดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย โดยมีได้มีผล เป็นการแก้ไข้ปัญหาในเรื่องหน่วยงานที่รับผิดชอบซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนกันและมากเกินไป อยู่แล้ว แต่กลับเป็นการเพิ่มขั้นตอนการดำเนินการและเพิ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขึ้นอีกหน่วยหนึ่ง เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจึงอาจก่อให้เกิดปัญหาการตีความการบังคับใช้กฎหมายต่อไปได้ รวมทั้งยังก่อให้เกิดปัญหากับราชการส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงในอันที่จะต้องปฏิบัติ

ตามกฎหมายหลายฉบับที่แต่ละฉบับมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่แตกต่างกัน การแก้ไขปัญหา การจัดการขยะจึงไม่อาจกระทำได้ด้วยความเร็วและบูรณาการตามความประสงค์ของคณะรัฐมนตรี และกระทรวงมหาดไทยได้ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้แจ้งข้อสังเกตดังกล่าวให้ กระทรวงมหาดไทยทราบแล้ว แต่กระทรวงมหาดไทยได้ยืนยันที่จะให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่กระทรวงมหาดไทย เสนอต่อไป คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงได้ดำเนินการให้ตามความประสงค์เท่าที่จะทำได้ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่าการที่จะแก้ไขปัญหการบริหารจัดการขยะให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศอย่างมีบูรณาการ จำเป็นต้องมีการจัดทำกฎหมายขึ้นใหม่ เป็นการเฉพาะ โดยยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดการขยะทั้งหมด เพื่อให้สามารถ ดำเนินการบริหารจัดการขยะทั้งระบบตามกฎหมายเพียงฉบับเดียว และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกหน่วยมาร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข ร่วมกัน หากจำเป็นต้องมีการขออนุญาต ก็ควรต้องขออนุญาตเพียงครั้งเดียวและจากหน่วยงานเดียว เพื่อจะได้ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและเกินสมควรลง ซึ่งการดำเนินการในลักษณะนี้จะช่วยให้การบริหารจัดการขยะเป็นไปตามเป้าหมายของคณะรัฐมนตรี และกระทรวงมหาดไทยได้โดยสมบูรณ์

สำหรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบ เรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เป็นไปตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) (๒) และ (๓) และหากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบกับผลการพิจารณา เอกสารตาม (๒) และ (๓) จะเป็นเอกสารที่ต้องจัดส่งให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป สำหรับหนังสือ ยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว นั้น กระทรวงการคลัง (สำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษและ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) กระทรวงมหาดไทย (สำนักงาน ปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย) และ กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) จะได้เสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยตรงภายในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศพัทธ์ หอตระกิตย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๖๘ (นางชื่นสมนา)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๙๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th